

Centrale ritualer for Den Evangelisk-Lutherske Frikirke

Indhold

Gudstjenesten	1
Om sakramenter og kirkelige handlinger i menighederne	2
Barnedåb	2
Et voksent menneskes dåb	4
Skriftemål	5
Nadver	6
Nadver (I)	6
Nadver (II)	7
Kirkelige handlinger	8
Konfirmation	8
Bryllup	10
Velsignelse af borgerligt indgået ægteskab	10
Ægteskabsindgåelse i kirken	12
Begravelse	14

Gudstjenesten

Præludium/Indgangsbøn

1. SALME

P: Herren være med jer! **M: Og med din ånd!**

P: Kyrie eleison! **M: Gud fader forbarme dig!**

P: Kriste eleison! **M: Kristus forbarme dig!**

P: Kyrie eleison! **M: Herre Helligånd forbarme dig!**

P: Ære være Gud i det højeste! og fred på jorden, i mennesker velbehag!

**Vi love, vi prise og takke dig, / al æren skal dig tilhøre, / o Herre, Gud Fader i Himmerig, / for
kærlighed, du os mon gøre! / Du alle ting har i vold og magt, / det alt må frem, som er din agt, thi
frygte vi ingen fare.**

P: Lad os alle bede! ... **M: Amen**

**Lær mig, Herre, din vej, / lær mig, Herre, din vej! / Jeg vil vandre i din sandhed, / jeg vil vandre i din
sandhed! Sl 86,11.**

Læsning fra Gamle Testamente

2. SALME

Læsning fra Nye Testamente

3. SALME

EVANGELIUM ... Gud være lovet for sit glædelige budskab!

Trosbekendelsen (apostolske eller nikænske)

4. SALME

5. SALME

SKRIFTEMÅL og NADVER

P: Herren være med jer!   **M: Og med din ånd!**

P: Lad os alle bede!   **M: Amen!**

P: Velsignelsen   **M: Amen, amen, amen!**

6. SALME

UDGANGSBØN/UDGANGSVERS

Om sakramenter og kirkelige handlinger i menighederne

Sakramenter *Dåb og nadver. Undertiden regnes skriftemålet også med hertil.*

Et sakramente er en hellig handling, som er indstiftet af Gud, forbundet med et synligt tegn, og som giver syndernes forladelse.

Sakramenterne skal forvaltes, så de modtages i tro på Jesus Kristus. Det betyder, at de skal bruges sammen med forkyndelsen af Evangeliet om Jesus Kristus, som er verdens frelser. Ved dette Evangelium giver Helligånden os tro og tillid til Gud. Og i forbindelse med, at der døbes, holdes nadver og skriftemål, skal dette evangelium gives til tro - og den, som modtager det, bekender troen og knyttes til Kristus og til Kristi menighed.

Barnedåb

Er barnet hjemmedøbt?

Er barnet ikke hjemmedøbt, siger præsten:

Kære kristne! Efterdi synden er kommet ind i verden ved ét menneske, og døden ved synden, og døden trængte igennem til alle mennesker, fordi de alle syndede, så er nu af den enes fald fulgt fordømmelse for alle mennesker, hvorfor vi også alle af natur er vredens børn og mangler herligheden fra Gud^o Men ligesom de mange kom til at stå som syndere ved det ene menneskes ulydighed, således skal også de mange komme til at stå som retfærdige ved den enes, Jesu Kristi lydighed^o Thi ligesom synden fik herredømmet ved døden, således skal også nåden få herredømmet ved retfærdigheden til evigt liv ved Jesus Kristus, vor Herre, som blev givet hen for vore overtrædelsers skyld og opvakt for vor retfærdigheds skyld^o Thi før verdens grundvold blev lagt, har Gud, vor Fader, udvalgt os i ham til at være hellige og uden dadel for hans, vor Faders, åsyn, og han har i sin kærlighed forudbestemt os til barnekår hos sig ved Jesus Kristus^o Men for at vi skal få ret og adgang til denne Guds nåde i Kristus, har han indstiftet badet til genfødsel og fornyelse ved Helligånden, som han i rigt mål udgyder over os ved Jesus Kristus, vor frelser, for at vi, retfærdiggjorte ved hans nåde, i håbet skal blive arvinger til evigt liv^o Dåben er nemlig ikke fjernelse af legemets smuds, men en god samvittigheds pagt med Gud ved Jesu Kristi opstandelse^o For at nu dette barn, som er undfanget og født i synd, må se Guds rige, om hvilket vor Herre Jesus selv har sagt, at ingen kan komme ind deri, hvis han ikke bliver født på ny af vand og Ånd, så vil vi i vor Herres Jesu navn indlemme det ved den hellige dåb i hans troende kirke til at få del i hans frelse, på den måde, han selv har foreskrevet, da han befalede: »Gå hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer^o Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende^o «

Barnet bæres til døbefont. Forældre (evt. også barnets søskende) og faddere træder frem. Børn fra menigheden indbydes til være med fremme ved døbefont.

Korset tegnes over barnet^o Modtag det hellige korsens tegn både for dit ansigt og for dit bryst, til et vidnesbyrd om, at du skal tilhøre den korsfæstede Herre: Jesus Kristus^o

Lad os alle bede!

Almægtige, evige Gud, vor Herres Jesu Kristi og vor Fader! Vi råber til dig over dette barn, for hvem vi beder om din dåbs gave! Herre, giv det din nåde, at det må få den evige velsignelse i dette genfødsdens bad og dit rige, som du har lovet og tilsagt os alle ved vor Herre Jesus Kristus! Amen^o

Lad os høre det hellige evangelium, som Markus skriver i kapitel 10 vers 13-16:

Menigheden rejser sig.

De bar nogle små børn til ham, for at han skulle røre ved dem; men disciplene truede ad dem^o Men da Jesus så det, harmedes han og sagde til dem: »Lad de små børn komme til mig; dem må I ikke hindre; thi Guds rige hører sådanne til^o Sandelig siger jeg jer: den, som ikke tager imod Guds rige ligesom et lille barn, han kommer slet ikke ind i det^o « Og han tog dem i favn og lagde hænderne på dem og velsignede dem^o

Så vil vi og til samme velsignelse hjælpe dette lille barn med vor bøn til Gud^o

Håndspålæggelse på barnets hoved.

Fader vor, du, som er i Himlene! Helliget worde dit navn; komme dit rige; ske din vilje som i Himmelen, således også på jorden; giv os i dag vort daglige brød; og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere; led os ikke ind i fristelse; men fri os fra det onde; thi dit er riget og magten og æren i evighed! Amen^o

Præsten træder nærmere hen til fonten og siger:

Lovet være Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, som i sin store barmhjertighed vil genføde dette barn til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde; thi det begravnes med ham ved dåben til døden, for at, som Kristus blev opvakt fra de døde ved Faderens herlighed, således skal også det leve et helt nyt liv^o

Barnet bæres tæt til døbefonten.

Gud bevare din udgang og din indgang fra nu og til evig tid^o Amen^o

Præsten spørger om barnets navn.

Hvad er barnets navn?

Forældrenes svar.

NN^o Forsager du Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen?

- Ja!

Tror du på Gud Fader, den almægtige, Himmelens og jordens skaber?

- Ja!

Tror du på Jesus Kristus, Guds enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til Helvede, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til Himmels, siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde?

- Ja!

Tror du på Helligånden, én hellig, almindelig kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv?

- Ja!

Vil du døbes på denne tro?

- Ja!

Præsten øser tre gange vand på barnets hoved, idet han siger:

NN^o Jeg døber dig i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn^o Amen

Med håndspålæggelse på barnets hoved.

Den almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, som nu har genfødt dig med vand og Helligånden og skænket dig syndernes forladelse, han styrke dig med sin nåde til det evige liv! Amen^o Fred være med dig! Amen^o

Menigheden sætter sig.

Faddertiltale

I kære kristne, som er faddere til dette barn!

I skal vide, hvad I skylder det barn, hvis faddere I er: Vær vidner for barnet om, at det er døbt i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn; vær dets trofaste forbedere; og, om så sker, at forældrene dør, før det kommer til skelsalder, da skal I, om I er der til stede, bære omsorg for, at det oplæres i den kristne børnelærdom, for at det, når det vokser op, må blive ved Kristus, ligesom det nu ved dåben er indpodet i ham. Herren velsigne jeres fadderskab! Fred være med jer! Amen.

Lad os takke og bede!

Herre Gud, himmelske Fader! Vi takker dig af hjertens grund, at du har ladet os kommet til den nådefulde dåb, hvori du tilsagde os syndernes forladelse, Helligånden og det evige liv, for din Søns, Jesu Kristi skyld. Vi beder dig bevare os i en sådan tillid til din nåde og barmhjertighed, at vi aldrig tvivler om dette dit tilsagn, men trøster os dermed i alle fristelser. Og giv os ved din Helligånd, at vi kan vogte os for synd og beholde vor dåbs nåde, indtil vi bliver evindeligt salige ved samme din elskede Søn, Jesus Kristus, vor Herre, som med dig lever og regerer i Helligåndens enhed, én sand Gud fra evighed og til evighed.

M. Amen!

Velsignelsen

M. Amen, Amen, Amen!

Et voksent menneskes dåb

Lovet være Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, som i sin store barmhjertighed har genfødt os til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde.

Lad os alle bede!

Vi takker dig, himmelske Fader, fordi du ved din enbårne Søn har givet os den hellige dåb, hvori du gør os til dine børn og skænker os Helligånden med syndernes forladelse og det evige liv. Vi råber til dig over denne din tjener/tjenerinde, som beder om din dåbs gave og i genfødsleens bad begærer din evige nåde: Herre, tag imod ham/hende, og, som din enbårne Søn har sagt: "Bed, så skal der gives jer; søg, så skal I finde; bank på, så skal der lukkes op for jer," så giv nu denne, som beder, dine gaver, og oplad døren for ham/hende, som banker, at han/hun må få den evige velsignelse i dette himmelske bad og arve dit rige, som du har lovet og tilsagt os alle ved vor Herre Jesus Kristus! Amen.

Således taler vor Herre Jesus Kristus:

Menigheden rejser sig.

"Mig er givet al magt i Himmelen og på jorden. Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befaleet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende."

Derpå trædes hen til døbefonten.

Modtag det hellige korsens tegn både for dit ansigt og for dit bryst, til et vidnesbyrd om, at du skal tilhøre den korsfæstede Herre Jesus Kristus.

Ved navnets nævnelse medtages det nye navn, som den, der døbes, vil antage.

Enten:

N. N. Forsager du Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen? - Ja!

Tror du på Gud Fader, den almægtige, Himmelen og jordens skaber? - Ja!

Tror du på Jesus Kristus, Guds enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til Helvede, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til Himmels, siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde? - Ja!

Tror du på Helligånden, én hellig, almindelig kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og

det evige liv? Ja!
Vil du døbes på denne tro? - Ja!

Eller:

N^oN^o Forsager du Djævelen? - Ja! Jeg forsager Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen!
Tror du på Gud Fader? - Ja! Jeg tror på Gud Fader, den almægtige, Himmels og jordens skaber!
Tror du på Jesus Kristus? - Ja! Jeg tror på Jesus Kristus, Guds enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til Helvede, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til Himmels, siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde!
Tror du på Helligånden? - Ja! Jeg tror på Helligånden, én hellig, almindelig kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv!
Vil du døbes på denne tro? - Ja!
Så knæl da ned og modtag den hellige dåb^o

Den, som skal døbes, knæler på en knæleskammel og holder hovedet over fonten.

N^oN^o Jeg døber dig i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn^o Amen^o

Med håndspåbyggelse.

Den almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, som nu har genfødt dig med vand og Helligånden og skænket dig syndernes forladelse, han styrke dig med sin nåde til det evige liv! Han bevare din udgang og indgang fra nu og til evig tid! Amen^o Fred være med dig! Amen^o

Menigheden sætter sig.

Dåbsvidner

Også ved et voksent menneskes dåb kan det være værdifuldt med "faddere". Deres opgave er primært at være forbedere og vise den døpte særlig omsorg og følgeskab i troen. Tiltalen er ikke fast formuleret. Præsten slutter med en kort tiltale til dåbsvidnerne og med Herrens velsignelse.

Skriftemål

Synsbekendelse:

Menighedens medlemmer træder frem og knæler ved alteret

Kære Herre Gud!

Jeg er et armt, syndigt menneske og har mange gange krænket dig med tanker, ord og gerninger og er uden undskyldning^o

Men jeg tror på din énbårne Søn, Jesus Kristus, som har lidt døden for at frelse mig, og beder dig, at du for hans skyld vil tilgive mig alle mine synder^o

Og giv mig din Helligånd, at jeg kan tro syndsforladelsens ord og efter mit hjertes forsæt og begæring fly al synd og lade din hellige og salige vilje råde i alle ting^o

Herre, forbarm dig over mig! Amen^o

Tilgivelse:

Håndspåbyggelse på den enkeltes hoved

P: Så sandt du af hjertet angret jeres synder og i en stadig tro henflyr til Guds barmhjertighed i Kristus Jesus, og lover ved Guds nåde at beflitte jer på et gudfrygtigt liv fremover, da på Guds og mit embeds vegne, efter den magt og myndighed Gud selv har givet til at forlade synderne på jorden, tilsiger jeg dig alle dine synders forladelse i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn^o Amen^o

Gud, som har begyndt sin gode gerning i dig, han fuldføre den fremover indtil vor Herre Jesu Kristi dag, og han bevare dig i en sand tro for Jesu skyld^o Amen^o

Nadver

Nadver holdes i reglen i gudstjenesten søndag formiddag efter salmen efter prædikenen. Forud for nadveren holdes skriftemål. Medlemmer af menigheden bliver nadverberettigede, når de gennem konfirmation / kristendomsundervisning lærer den kristne tros grundsandheder at kende. Det er desuden en forudsætning, at de er kendt af præsten, som er hyrde og sjælesørger.

Nadverdeltagere forberedes gennem personligt skriftemål. Apostlen Paulus minder os om, at vi skal prøve os selv, så vi regner nadveren for, hvad den er: Jesu legeme og blod, hvorved vi forenes med ham og med menigheden i fælles tro, kærlighed og håb.

Desuden er medlemmer af søstermenigheder og af kirkesamfund, som menigheden står i kirkefællesskab med, nadverberettigede. De bør først tilmelde sig hos præsten, så han ved, hvem han giver Herrens legeme og blod.

Ikke døbte bliver nadverberettigede gennem oplæring og dåb og optagelse i menigheden.

Døbte mennesker, som er medlemmer i andre kirkesamfund, kan i reglen ikke gå til alters i Den ev. luth. Frikirkes menigheder.

Hvis der er en særlig nød og behov, indbydes den enkelte hjerteligt til at kontakte menighedens præst, som vil vejlede med Guds ord og trøste med nådens midler efter behov.

Nadver (I)

Nadver-tiltale

Kære Kristi venner! For at I ret og værdigt kan modtage den hellige nadver, må I fremfor alt lægge jer på sinde, at tro vor Herre Jesu Kristi ord, som her lyder, og gøre, hvad han befaler.

For når Kristus sagde: "Dette er mit legeme, som gives for jer," og "Dette er mit blod, som udgydes for jer til syndernes forladelse," så skal I tro, at Jesus Kristus er sandt og virkeligt til stede med sit legeme og blod i sin hellige nadver, således som hans ord lyder. Og af disse ord "til syndernes forladelse" skal I ligeledes tro, at han skænker jer sit legeme og blod til stadfæstelse på alle jeres synders forladelse.

Dernæst skal I gøre, hvad vor Herre Jesus Kristus befaler, når han siger: "Tag dette og spis det!" - "Drik alle deraf!" - "Gør dette til min ihukommelse!" For han har givet os sit legeme og blod at spise og drikke til syndernes forladelse og evigt liv og til ihukommelse af hans hellige lidelse og død.

Derfor, når I tror disse Kristi ord og gør efter denne hans befaling, da er I skikkede til værdigt at nyde hans hellige nadver. Dertil give Gud Fader jer sin nåde ved vor Herre Jesus Kristus! Og derom vil vi alle bede, i det vi siger af hjertet:

Fadervor

Fadervor, du, som er i Himlene!
Helliget worde dit navn; komme dit rige;
ske din vilje som i Himmelen, således også på jorden;
giv os i dag vort daglige brød;
og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere;
led os ikke ind i fristelse;
men fri os fra det onde;
thi dit er riget og magten og æren i evighed!
Amen.

Indstiftelsesordene

Så lad os nu knæle og høre de hellige indstiftelsesord!

Vor Herre Jesus Kristus i den nat, da han blev forrådt, tog brødet, takkede og brød det, gav sine disciple det og sagde: "Tag dette og spis det; dette er mit legeme, som gives for jer. Gør dette til min ihukommelse."

Ligeså tog han også kalken efter aftensmåltidet, takkede, gav dem den og sagde: "Drik alle deraf; denne kalk er den nye pagt i mit blod, som udgydes for jer til syndernes forladelse. Gør dette så ofte som I drikker det, til min ihukommelse."

Uddeling

“Dette er Jesu sande legeme” “Dette er Jesu sande blod”

Fredshilsen

Den korsfæstede og igen opstandne Kristus Jesus, som nu har givet jer sit hellige legeme og blod, hvormed han gjorde fyldest for alle jeres synder, han styrke og opholde jer derved i en sand tro til det evige liv! Fred være med jer

Salme

P° Lad os alle bede!

Vi takker dig, Herre, almægtige, evige Gud, fordi du har givet os disse salige gaver og har vederkvæget os dermed° Nu beder vi din barmhertighed, at du lader disse dine gaver komme os rettelig til gode, til at styrke vor tro, oplive vort håb og gøre den indbyrdes kærlighed brændende i vore hjerter, for din Søns, Jesu Kristi, vor Herres skyld°

M: Amen

Salme

Nadver (II)

Den oldkirkelige lovprisning

P: Opløft jeres hjerter til Herren

M: Vi opløfter vore hjerter til Herren!

P: Lad os takke Herren vor Gud!

M: Det er værdigt og ret!

P: Det er i sandhed værdigt og ret, at vi altid og alle vegne takker dig, o Herre, hellige Fader, almægtige Gud, som på korsets træ gav frelsen til menneskeheden, så at - ligesom døden ved Djævelen kom ind i verden ved et træ i Edens have, sådan bragte du livet tilbage til os ved et træ på Golgata ved din Søn Jesus Kristus, vor Herre° Ved ham lovsynger vi sammen med engle og ærkeengle og hele himmelens hærskere dit hellige navn og siger:

M: Hellig, hellig, hellig er Herren, Gud den Almægtige, han som var og som er og som kommer° (Åb 4,8)

O du Guds Lam! med korsets skam,
du bar al verdens synder, derfra al trøst begynder;
miskundelig forbarm du dig!

2° O du Guds Lam! med korsets skam,
du bar al verdens synder, dermed al fred begynder;
af kærlighed giv os din fred!

3° O du Guds Lam! med korsets skam,
du bar al verdens synder, derfra vort liv begynder;
vor død til trods opliv du os!

P: Opstandne Herre og frelser, du som selv er til stede blandt os med al din kærligheds rigdom! Giv os at modtage dit legeme og blod til din ihukommelse og til stadfæstelse i troen på syndernes forladelse° Rens os fra synd, og styrk os i det indre menneske, at du må bo ved troen i vore hjerter° Gør os faste i det evige livs håb° Giv os at vokse i kærligheden, for at vi med alle dine troende må blive ét i dig, ligesom du er ét med Faderen°

M: Amen!

Fadervor

Fadervor, du, som er i Himlene!

Helliget vorde dit navn; komme dit rige;

ske din vilje som i Himmelen, således også på jorden;

giv os i dag vort daglige brød;

og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere;

led os ikke ind i fristelse;

men fri os fra det onde;

thi dit er riget og magten og æren i evighed!
Amen^o

Indstiftelsesordene

Så lad os nu knæle og høre de hellige indstiftelsesord!

Vor Herre Jesus Kristus i den nat, da han blev forrådt, ^ tog brødet, takkede og brød det, gav sine disciple det og sagde: "Tag dette og spis det; dette er mit legeme, som gives for jer^o Gør dette til min ihukommelse^o" Ligeså ^ tog han også kalken efter aftensmåltidet, takkede, gav dem den og sagde: "Drik alle deraf; denne kalk er den nye pagt i mit blod, som udgydes for jer til syndernes forladelse^o Gør dette så ofte som I drikker det, til min ihukommelse^o"

Uddelingsord:

"Dette er Jesu sande legeme!"^o "Dette er Jesu sande blod!"

Den korsfæstede og igen opstandne Kristus Jesus, som nu har givet jer sit hellige legeme og blod, hvormed han gjorde fyldest for alle jeres synder, han styrke og opholde jer derved i en sand tro til det evige liv! Fred være med jer^o

Salme

Bøn

P: Lad os alle bede!

Vi takker dig, Herre, almægtige, evige Gud, fordi du har givet os disse salige gaver og har vederkvæget os dermed^o Nu beder vi din barmhjertighed, at du lader disse dine gaver komme os rettelig til gode, til at styrke vor tro, oplive vort håb og gøre den indbyrdes kærlighed brændende i vore hjerter, for din Søns, Jesu Kristi, vor Herres skyld^o

M: Amen

Salme

Kirkelige handlinger

Konfirmation, bryllup og begravelse samt ordination, præsteindsættelse, bispevielse og kirkeindvielse.

En kirkelig handling finder sted i forbindelse med en gudstjeneste. Ved Guds ord og bøn bekræftes og grundfæstes kristne i troen. De såkaldte kirkelige handlinger er ikke indstiftet af Jesus, sådan som dåben og nadveren er det. Der er heller ikke givet os et løfte om tilgivelse og frelse, sådan som det er tilfældet i dåben og nadveren.

Konfirmation: Vi konfirmerer de unge, fordi Gud i sit ord har sagt, at dåb og oplæring i troen skal følges ad. Konfirmation kan hjælpe os til at huske det. Og menigheden beder om Guds velsignelse over de unge og forbereder dem til at gå til alters.

Bryllup: Gud har indstiftet ægteskabet. Derfor holder vi bryllup i kirken og rækker Guds velsignelse til brudeparret med Guds ord og bøn.

Begravelse: Når en kristen dør, bærer vi den døde ind i menigheden med tak for det evige livs håb. Og vi modtager Guds trøst og trøster hinanden, idet vi lytter til Evangeliet om Jesus, der døde og opstod for os.

Konfirmation

Konfirmationshandlingen finder sted i forbindelse med gudstjeneste om søndagen. Konfirmationen hviler på dåben og har som formål at bekræfte konfirmanden i den pagt, som Gud Fader, Søn og Helligånd ved dåben sluttede med det menneske som konfirmeres. Den tjener desuden til at forberede konfirmanden til at gå til alters og modtage Herrens legeme og blod. Menigheden er vidne og bekræfter, at konfirmanden er oplært i den kristne tro, sådan som Jesus har bundet os til i missionsbefalingen. I forbindelse med gudstjenesten eller ved en forudgående gudstjeneste er der overhøring, hvor konfirmanden under præstens vejledning og hjælp bevidner, at han/hun kender de ti bud, troen, fadervor og sakramenterne og har lært at bede og at bruge bibelen personligt, og kender frelsen i Jesus Kristus.

Efter salmen efter prædikenen siger præsten til konfirmanden/konfirmanderne:

Kære konfirmand! Du er døbt i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn! Du er oplært i den kristne tro - i det, vor herre og Frelser Jesus Kristus har lært os. Må Gud virke ved sin Helligånd, at du med ydmyghed og oprigtighed må kunne bekende din tro for Gud og menigheden!

Navn, fødselsdag, dåbsdag, forældre, søskende m.m. nævnes. Faddere indbydes til at være med.

Tilspørgsel og svar

Forsager du Djævelen?

Ja, jeg forsager djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen.

Tror du på Gud Fader?

Ja! jeg tror på Gud Fader, den almægtige, himmelens og jordens skaber.

Tror du på Jesus Kristus?

Ja! Jeg tror på Jesus Kristus, Guds enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til Helvede, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til Himmels, siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde.

Tror du på Helligånden?

Ja! Jeg tror på Helligånden, en hellig, almindelig kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv.

Vil du ved Guds nåde blive i denne din dåbs pagt hele dit liv indtil din sidste time?

Ja!

Så giv mig din hånd derpå!

Velsignelse

Den treenige Gud, som har gjort dig til sit barn i den hellige dåb og til det evige livs arving, han bevare dig i denne din dåbs nåde hele livet! Han give dig bestandighed i din tro, din sjæl til salighed. Amen. Fred være med dig!

Forbøn

Almægtige, barmhjertige Gud, himmelske Fader! Du, som begynder og fuldender din gode gerning i os, vi takker dig, fordi du har genfødt (konfirmandens navn) i den hellige dåb og oplyst ham/hende ved dit ord, så han/hun nu kan bekende sin tro på din nåde i Kristus. Vi beder dig: fuldfør den gode gerning, som du har begyndt i ham/hende, og lær ham/hende stadig bedre at kende den frelse, du har beredt os i din enbårne Søn. Giv ham/hende Helligåndens gave i rigt mål, så han/hun altid må findes i din kirke og menighed, vokse i sand tro og lydighed under dit hellige evangelium og ikke lade sig føre bort fra den sandhed, han/hun har bekendt, hverken af nogen falsk lære eller af syndens lyst eller verdens bedrag. Herre! (Konfirmandens navn) er svag; styrk ham/hende med din kraft. Fristelser vil møde ham/hende; hjælp ham/hende til at kæmpe og sejre. Stå ham/hende bi i al nød og tvivl, og hjælp ham/hende til at våge og bede og flittigt bruge dit ord og tage del i den hellige nadver. Giv ham/hende i fællesskab med alle dine troende at elske dig, i ord og gerning frimodigt bekende dit navn og tillidsfuldt at vente din kære Søns komme og endelig med Ham vinde det evige liv. Amen!

Fadervor

Fadervor, du, som er i Himlene!

Helliget vorde dit navn; komme dit rige;

ske din vilje som i Himmelen, således også på jorden;

giv os i dag vort daglige brød;

og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere;

led os ikke ind i fristelse;

men fri os fra det onde;

thi dit er riget og magten og æren i evighed!

Amen.

Aronitisk velsignelse

Herren velsigne dig og bevare dig! Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig!

Herren løfte sit åsyn på dig og give dig fred!

Amen.

Bryllup

Velsignelse af borgerligt indgået ægteskab

Præludium

Første salme

Introitus, Salme 100

Hilsen og bøn

P: Vor Herre Jesu Kristi nåde og Guds kærlighed og Helligåndens fællesskab være med jer alle!

Lad os alle bede!

Herre, vor Gud, himmelske Fader, vi takker dig, fordi du har givet os livet med alle dets gaver. Vi takker dig også for dem, som har vist os kærlighed og hjulpet os, fra vi var børn og indtil denne dag. Vi beder dig, se i nåde til os trods vore synder, giv os også herefter, hvad vi behøver, og forny hver dag den indbyrdes kærlighed, der er en afglans af din evige omsorg og nåde imod os, ved Jesus Kristus, vor Herre.

M: Amen!

Skriftlæsning

Lad os høre Guds ord om ægteskabet:

I Skabelsens bog står der skrevet: Gud sagde: "Lad os skabe mennesker i vort billede, så de ligner os." Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem. Og Gud velsignede dem og sagde til dem: "Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den" (1 Mos 1,26-28). Og Gud Herren sagde: "Det er ikke godt, at mennesket er alene. Jeg vil skabe en hjælper, der svarer til ham" (1 Mos 2,18). Men efter at synden var kommet ind i verden, sagde Gud til kvinden: "I smerte skal du føde børn!" Og til manden sagde han: "I dit ansigts sved skal du spise dit brød, indtil du vender tilbage til jorden, for af den er du taget" (1 Mos 3,16.19). Og vor Herre Jesus Kristus siger: "Har I ikke læst, at Skaberen fra begyndelsen skabte dem som mand og kvinde og sagde: 'Derfor skal en mand forlade sin far og mor og binde sig til sin hustru, og de to skal blive ét kød'? Derfor er de ikke længere to, men ét kød. Hvad Gud altså har sammenføjet, må et menneske ikke adskille" (Matt 19,4-6). Og selv var vor Frelser gæst ved brylluppet i Kana og åbenbarede der sin herlighed (Joh 2,1-11).

Jesu kærlighed til kirken er det kristne ægteskabs høje og hellige forbillede.

Apostlen siger: "I skal underordne jer under hinanden i ærefrygt for Kristus, I hustruer under jeres mænd som under Herren; for en mand er sin hustrus hoved, ligesom Kristus er kirkens hoved og sit legemes frelser. Ligesom kirken underordner sig under Kristus, sådan skal også I hustruer underordne jer under jeres mænd i alt. Mænd, elsk jeres hustruer, ligesom Kristus har elsket kirken og givet sig hen for den for at hellige den ved at rense den i badet med vand ved ordet, for at føre kirken frem for sig i herlighed, uden mindste plet eller rynke, hellig og lydefri. Sådan bør også mændene elske deres hustruer som deres eget legeme" (Ef 5,22-28). Derfor ved vi, at ægtestanden er Guds gode ordning for samlivet mellem mand og kvinde og velsignet af ham.

Amen.

Anden salme

Tale

Brudeparret bliver siddende under talen.

Tilspørgsel og velsignelse

BR og BG, I har i formiddag overfor den borgerlige myndighed sagt ja til at leve i ægteskab. Vi er nu sammen her for Guds ansigt, for at I kan sige jeres ja overfor Gud og menigheden, for at jeres ægteskab kan begynde i Jesu navn og helliges ved Guds ord og bøn.

Så spørger jeg dig, BG for Guds åsyn og overfor denne kristne menighed:

Vil du have BR, som hos dig står, til din ægtehustru?

- Ja.

Vil du elske og ære hende og leve med hende både i medgang og modgang, i hvad lykke Gud den almægtige vil tilskikke jer, som en ægtemand bør leve med sin ægtehustru, indtil døden skiller jer ad?

- Ja.

Ligeså spørger jeg dig, BR.:

Vil du have BG, som hos dig står, til din ægtemand?

- Ja.

Vil du elske og ære ham og leve med ham både i medgang og modgang, i hvad lykke Gud den almægtige vil tilskikke jer, som en ægtehustru bør leve med sin ægtemand, indtil døden skiller jer ad?

- Ja.

Så giv hinanden hånden derpå!

Præsten lægger sin hånd på brudeparrets hænder og siger:

Eftersom I forud har lovet hinanden at ville leve sammen i ægteskab og nu har bekræftet det for Gud og for os, som er her til stede, og har givet hinanden hånd derpå, så forkynder jeg nu, at I er rette ægtefolk både for Gud og mennesker. I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn! Amen.

Brudeparret giver hinanden ringene

Vær da tro mod hinanden både i gode og onde dage. Bær hinandens byrder; således opfylder I Kristi lov (Gal 6,2).

Bær over med hinanden og tilgiv hinanden, hvis den ene har noget at bebrejde den anden. Som Herren tilgav jer, skal I også gøre (Kol 3,13).

Sig altid Gud Fader tak for alt i vor Herre Jesu Kristi navn (Ef 5,20).

Vær ikke bekymrede for noget, men bring i alle forhold jeres ønsker frem for Gud i bøn og påkaldelse med tak (Fil 4,6). Kærlighedens og fredens Gud være med jer!

Amen.

Forbøn

Lad os alle bede!

Brudeparret knæler og menigheden rejser sig. Præsten siger derpå under håndspålæggelse:

Almægtige, evige Gud og kære Fader, du som har villet, at mand og kvinde skulle være ét; vi beder dig, at du i din barmhjertighed vil give denne brudgom og brud nåde og velsignelse både til legeme og sjæl. Bevar dem i deres dåbs-pagt, som du sluttede med dem, da de var spæde. Og bevar dem i den ægteskabs-pagt, som de nu har sluttet med hinanden i tillid til din trofasthed mod dem. Lad dem vandre sammen gennem livet i din kærlighed, og velsign dem - og gør dem til velsignelse for hinanden, og for familie og for alle dem, du sætter dem iblandt. Lad dem leve her som dine børn og engang salmes hos dig i dit evige rige. Amen.

Efter bønnen bedes Fadervor (menigheden beder med i kor).

Fadervor, du, som er i Himlene!

Helliget worde dit navn; komme dit rige;

ske din vilje som i Himmelen, således også på jorden;

giv os i dag vort daglige brød;

og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere;

led os ikke ind i fristelse;

men fri os fra det onde;

thi dit er riget og magten og æren i evighed!

Amen.

Derefter træder præsten lidt tilbage og siger:

Herren velsigne jer og bevare jer!

Herren lade sit ansigt lyse over jer og være jer nådig!

Herren løfte sit åsyn på jer og give jer fred! Amen.

Tredje salme

Hilsen, bøn og velsignelse

P. Herren være med jer!

M. Og med din ånd!

P. Lad os alle bede!

Herre, vor Gud, himmelske Fader!

Vi takker dig, fordi du af din nåde har indstiftet ægteskabet og for den velsignelse og beskærmelse, du dermed har givet os.

Vi beder dig bevare denne din orden og velsignelse urokket iblandt os.

Vær med din nåde hos alle, der har givet sig sammen i ægteskab. Lad din Helligånd lede og styre os, så vi ikke giver årsag til uvilje og vrede, men lever med hinanden og vore børn i kærlighed og gudsfrygt. Lad os i lykke og ulykke kende din nådige hjælp og velsignelse, indtil vi bliver til evig tid salige ved din elskede Søn, Jesus Kristus, vor Herre, som med dig lever og regerer i Helligånds enhed, én sand Gud fra evighed og til evighed!

M. Amen!

Præsten vender sig mod menigheden og lyser velsignelsen:

Herren velsigne dig og bevare dig!

Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig!

Herren løfte sit åsyn på dig og give dig fred!

M. Amen, amen, amen!

Fjerde salme

Forældre, brudepar og præst hilser på hinanden i koret.

Evt. bekendtgørelser

Postludium

Orglet spiller, mens brudeparret går ud af kirken. Brudgommen til venstre for bruden.

Ægteskabsindgåelse i kirken

Gudstjeneste med bryllup. Præster i Den ev.-luth. Frikirke kan søge Kirkeministeriet om bemyndigelse til at forrette vielse med borgerlig gyldighed.

Præludium

1. salme

Introitus

Salme 100 (eller en anden lovsalme. Kan synges af præsten, gerne i veksel med menighed eller med et kor)

P: Vor Herre Jesu Kristi nåde og Guds kærlighed og Helligåndens fællesskab være med jer alle!

Bøn

Lad os alle bede!

Herre, vor Gud, himmelske Fader, vi takker dig, fordi du har givet os livet med alle dets gaver. Vi takker dig også for dem, som har vist os kærlighed og hjulpet os, fra vi var børn og indtil denne dag. Vi beder dig, se i nåde til os trods vore synder, giv os også herefter, hvad vi behøver, og forny hver dag den indbyrdes kærlighed, der er en afløst af din evige omsorg og nåde imod os, ved Jesus Kristus, vor Herre.

M: Amen!

Skriftlæsning

Lad os høre Guds ord om ægteskabet:

I Skabelsens bog står der skrevet:

Gud sagde: "Lad os skabe mennesker i vort billede, så de ligner os." Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det, som mand og kvinde skabte han dem. Og Gud velsignede dem og sagde til dem: "Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den" (1 Mos 1,26-28). Og Gud Herren sagde: "Det er ikke godt, at mennesket er alene. Jeg vil skabe en hjælper, der svarer til ham" (1 Mos 2,18).

Men efter at synden var kommet ind i verden, sagde Gud til kvinden: "I smerte skal du føde børn!" Og til manden sagde han: "I dit ansigts sved skal du spise dit brød, indtil du vender tilbage til jorden, for af den er du taget" (1 Mos 3,16-19). Og vor Herre Jesus Kristus siger: "Har I ikke læst, at Skaberen fra begyndelsen skabte dem som mand og kvinde og sagde: 'Derfor skal en mand forlade sin far og mor og binde sig til sin hustru, og de to skal blive ét kød'? Derfor er de ikke længere to, men ét kød. Hvad Gud altså har sammenføjnet, må et menneske ikke adskille" (Matt 19,4-6). Og selv var vor Frelser gæst ved brylluppet i Kana og åbenbarede der sin herlighed (Joh 2,1-11).

Jesu kærlighed til kirken er det kristne ægteskabs høje og hellige forbillede.

Apostlen siger: "I skal underordne jer under hinanden i ærefrygt for Kristus, I hustruer under jeres mænd som under Herren; for en mand er sin hustru hoved, ligesom Kristus er kirkens hoved og sit legemes frelser. Ligesom kirken underordner sig under Kristus, sådan skal også I hustruer underordne jer under jeres mænd i alt. Mænd, elsk jeres hustruer, ligesom Kristus har elsket kirken og givet sig hen for den for at hellige den ved at rense den i badet med vand ved ordet, for at føre kirken frem for sig i herlighed, uden mindste plet eller rynke, hellig og lydefri. Sådan bør også mændene elske deres hustruer som deres eget legeme" (Ef 5,22-28). Derfor ved vi, at ægtestanden er Guds gode ordning for samlivet mellem mand og kvinde og velsignet af ham.

Amen.

2. salme

Tale

Brudeparret bliver siddende under talen.

Tilspørgsel og velsignelse

Så tilspørger jeg dig, BG for Guds åsyn og overfor denne kristne menighed: Vil du have BR, som hos dig står, til din ægtehustru?

- Ja.

Vil du elske og ære hende og leve med hende både i medgang og modgang, i hvad lykke Gud den almægtige vil tilskikke jer, som en ægtemand bør leve med sin ægtehustru, indtil døden skiller jer ad?

- Ja.

Ligeså spørger jeg dig, BR: Vil du have BG, som hos dig står, til din ægtemand?

- Ja.

Vil du elske og ære ham og leve med ham både i medgang og modgang, i hvad lykke Gud den almægtige vil tilskikke jer, som en ægtehustru bør leve med sin ægtemand, indtil døden skiller jer ad?

- Ja.

Så giv hinanden hånden derpå!

Præsten lægger sin hånd på brudeparrets hænder og siger:

Eftersom I forud har lovet hinanden at ville leve sammen i ægteskab og nu har bekræftet det for Gud og for os, som er her til stede, og har givet hinanden hånd derpå, så forkynder jeg nu, at I er rette ægtefolk både for Gud og mennesker. I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn! Amen.

Brudeparret giver hinanden ringene.

Vær da tro mod hinanden både i gode og onde dage og under de byrder, som Gud for syndens skyld har lagt på menneskelivet, også i ægtestanden. Bær hinandens byrder; således opfylder I Kristi lov (Gal 6,2).

Bær over med hinanden og tilgiv hinanden, hvis den ene har noget at bebrejde den anden. Som Herren tilgav jer, skal I også gøre (Kol 3,13). Sig altid Gud Fader tak for alt i vor Herre Jesu Kristi navn (Ef 5,20).

Vær ikke bekymrede for noget, men bring i alle forhold jeres ønsker frem for Gud i bøn og påkaldelse med tak (Fil 4,6). Kærlighedens og fredens Gud være med jer!

Amen.

Forbøn og velsignelse

Lad os alle bede!

Brudeparret knæler og menigheden rejser sig. Præsten siger derpå under håndspålæggelse:

Almægtige, evige Gud og kære Fader, du som har villet, at mand og kvinde skulle være ét. Giv i din barmhjertighed denne brudgom og brud nåde og velsignelse både til legeme og sjæl. Bevar dem i den pagt, som du sluttede med dem, da du genfødte dem og gjorde dem til dine børn i dåben. Og bevar dem i den ægteskabs-pagt, som de nu har sluttet med hinanden i tillid til din trofasthed og hjælp. Lad dem vandre sammen gennem livet i din kærlighed, og velsign dem. Gør dem til velsignelse for hinanden, og for familie og for alle dem, du sætter dem iblandt. Lad dem leve her som dine børn og engang salmes hos dig i dit evige rige. Amen.

Efter bønnen bedes Fadervor (menigheden beder med i kor).

Fadervor, du, som er i Himlene!

Helliget vorde dit navn; komme dit rige;

ske din vilje som i Himmelen, således også på jorden;
giv os i dag vort daglige brød;
og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere;
led os ikke ind i fristelse;
men fri os fra det onde;
thi dit er riget og magten og æren i evighed!
Amen.

Derefter træder præsten lidt tilbage og siger:

Herren velsigne jer og bevare jer! Herren lade sit ansigt lyse over jer og være jer nådig! Herren løfte sit åsyn på jer og give jer fred!

Amen.

3. salme

Hilsen, bøn og velsignelse

P. Herren være med jer!

M. Og med din ånd!

P. Lad os alle bede!

Herre, vor Gud, himmelske Fader!

Vi takker dig, fordi du af din nåde har indstiftet ægteskabet og for den velsignelse og beskærmelse, du dermed har givet os. Vi beder dig bevare denne din ordening og velsignelse urokket iblandt os. Vær med din nåde hos alle, der har givet sig sammen i ægteskab. Lad din Helligånd lede og styre os, så vi ikke giver årsag til uvilje og vrede, men lever med hinanden og vore børn i kærlighed og gudsfrygt. Lad os i lykke og ulykke kende din nådige hjælp og velsignelse, indtil vi bliver til evig tid salige ved din elskede Søn, Jesus Kristus, vor Herre, som med dig lever og regerer i Helligånds enhed, én sand Gud fra evighed og til evighed!

M. Amen!

Præsten vender sig mod menigheden og lyser velsignelsen:

Herren velsigne dig og bevare dig!

Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig!

Herren løfte sit åsyn på dig og give dig fred!

M. Amen, amen, amen!

4. salme

Evt. bekendtgørelser.

Postludium

Orglet spiller, og menigheden rejser sig, mens brudeparret går ud af kirkesalen (brudgommen til venstre for bruden).

Begravelse

I sygehus-kapel eller i hjemmet

Enkelte gange føres kisten fra sygehus til kirken ledsaget af de nærmeste pårørende. Præsten kan deltage med dette rituale. Ceremonien bortfalder, hvor de pårørende ønsker, at kisten og sætter den i kirken uden at andre deltager. Dersom der synges ud fra hjemmet kan samme enkle ritual følges.

Bøn

Almægtige, evige Gud, barmhjertighedens Fader og al trøsts Gud! Hør i nåde vor bøn, når vi i sorgen og savnet kalder på dig, og hjælp os med trøst og styrke i vor nød ved Jesus Kristus, vor Herre. Amen

Salme

Skriftlæsning:

»Herren er min hyrde, mig skal intet fattes, han lader mig ligge på grønne vange. Til hvilens vande leder han mig, han kvæger min sjæl, han fører mig ad rette veje for sit navns skyld. Skal jeg end vandre i dødsskyggens dal, jeg frygter ej ondt; thi du er med mig, din kæp og din stav er min trøst.«

Trosbekendelsen og fadervor

Salme

I kirken

Kisten bæres ind i kirken / Kisten står i kirken.

Præludium

Salme

Præsten træder frem i koret.

Nåde være med jer og fred fra Gud vor Fader og Herren Jesus Kristus!

Amen

Lad os alle bede!

Almægtige, evige Gud, barmhjertighedens Fader og al trøsts Gud!

Vi takker dig, fordi du har givet os din enbårne Søn, vor Herre Jesus Kristus, som har tilintetgjort døden og bragt liv og uforkrænelighed for lyset ved evangeliet. Vi beder dig, at du ved din Helligånd vil trøste og styrke alle dem, der sørger, og opvække vore hjerter til en sand og levende tro. Vær du vort lys, når natten kommer, så vore hjerter ikke skal forfærdes, men vi må fare herfra i fred. Det beder vi alle i vor Herre Jesu navn.

Amen.

Skriftlæsning:

»Jeg er opstandelsen og livet,« siger Herren; »den, som tror på mig, skal leve, om han end dør. Og enhver, som lever og tror på mig, skal i al evighed ikke dø.« »Hvad gavner det et menneske, om han vinder den hele verden, men må bøde med sin sjæl? Eller hvad kan et menneske give til vederlag for sin sjæl? Vi har ikke bragt noget med ind i verden og kan heller ikke bringe noget ud fra den. Men det er menneskenes lod én gang at dø og derefter dømmes. Salige er de døde, som dør i Herren.. «

Amen.

Der kan vælges andre vers fra Skriften om livet, døden og dommen, frelsen og saligheden.

Salme

TALE over en bibeltekst

Den døde nævnes med navn, fødselsdag, dåbsdag, evt. konfirmations- og bryllupsdag. Enkelte personlige oplysninger kan gives.

Derefter prædikes Guds ord til de efterladte.

Fredshilsen

Guds fred, som overgår al forstand, bevare vore hjerter og tanker i Jesus Kristus, vor Herre!

Salme

Skriftlæsning:

Lad os høre Den hellige Skrifs vidnesbyrd om Guds varetægt i livet og døden: Således skrives der i Salmernes bog: Herren er min hyrde, mig skal intet fattes, han lader mig ligge på grønne vange. Til hvilens vande leder han mig, han kvæger min sjæl, han fører mig ad rette veje for sit navns skyld. Skal jeg end vandre i dødsskyggens dal, jeg frygter ej ondt; thi du er med mig, din kæp og din stav er min trøst. I mine Fjenders Påsyn dækker du Bord for mig, du salver mit Hoved med Olie, mit Bæger flyder over. Kun Godhed og Miskundhed følger mig alle mine Dage, og i HERRENS Hus skal jeg bo gennem lange Tider. Og således lyder den påskeevangeliet:

Ved daggry på den første dag i ugen kom kvinderne til graven med de vellugtende salver som de havde tilberedt. Og de fandt stenen væltet bort fra graven. Men da de gik derind, fandt de ikke Herren Jesu legeme. Og da de stod rådvilde over for dette, se, da skete det, at der stod to mænd hos dem i strålende klædebon. Da de blev forfærdede og bøjede deres ansigter mod jorden, sagde mændene til dem: »Hvorfor leder I efter den levende blandt de døde? Han er ikke her, men han er opstanden.« Men for at vi ikke skal gå glip af frelsen, så lad os efterfølge vor Herres Jesu egen formaning til årvågenhed og åndelig beredelse: »Vær I ligesom mennesker, der venter på, at deres herre vil bryde op fra gæstebudet, for at de straks, når han kommer og banker på, kan lukke op for ham. Salige er de tjenere, som herren finder vågne, når han kommer. - Vær også I rede, thi Menneskesønnen kommer i den time, I ikke tænker jer.« Disse var ordene. At tælle vore dage lære du os, så vi kan få visdom i hjertet!

Amen.

Lad os alle bede!

Herre vor Gud, himmelske Fader,

barmhjertighedens Fader og al trøsts Gud.

Trøst og styrk ved din Helligånd alle dem, som sørger,

og opvæk vore hjerter til at våge og bede,

så vi i en levende tro og et helligt liv arbejder på vor egen frelse med frygt og bæven.

Giv os at sætte vort håb alene til din nåde og syndernes forladelse ved Kristus Jesus vor Herre;

og når dagen hælder, bliv da hos os med dit lys, for at dødens mørke ikke skal forfærde os,

men at vi må se Himmelen åben og fare herfra i fred. Det beder vi alle i vor Herre Jesu navn.

Amen.

Lad os med apostelen tilønske hinanden!

Vor Herres Jesu Kristi nåde, Guds kærlighed og Helligåndens samfund være med os alle!

Salme

Efter sidste vers går ud af alterkredsen til kisten for at gå foran, når den bæres ud af kirken til graven. Hvis højtideligheden finder sted i Løsning Frikirke og begravelsen finder sted på Løsning kirkegård kan de pårørende ønske, at følget går til fods efter rustvognen fra Løsning Frikirke til kirkegården. Præsten går da forrest sammen med de nærmeste pårørende. Hvis følget følger i bil, bør præsten køre med bedemanden. Det er vigtigt, at præsten ikke forlader kisten, før begravelsen har fundet sted. Orglet spiller postludium

Ved graven

Efter at kisten er sænket ned og evt. klokkeringning med 3x3 slag er afsluttet træder præsten hen til graven og siger:

Lovet være Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, som i sin store barmhjertighed har genfødt os til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde.

Under jordpåkastelse tre gange på kisten siger præsten:

NN, af jord er du kommet, til jord skal du blive, men af jorden skal du igen opstå.

Lad os alle bede!

Fadervor, du, som er i Himlene!

Helliget vorde dit navn; komme dit rige;

ske din vilje som i Himmelen, således også på jorden;

giv os i dag vort daglige brød;

og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere;

led os ikke ind i fristelse;

men fri os fra det onde;

thi dit er riget og magten og æren i evighed!

Amen.

Modtag alle Herrens velsignelse!

Herren velsigne dig og bevare dig!

Herren lade sit ansigt lyse over dig og være dig nådig!

Herren løfte sit åsyn på dig og give dig fred!
Amen.

Velsignelsen lyder til følget og de pårørende, ligesom også korset tegnes over tilhørerne og ikke over den afdøde for dermed at tilkendegive, at det er os her på jorden, som lever under korset. Den afdøde derimod lever nu hos Herren i herlighed.

Salmevers (som de fleste kan udenad)

Bekendtgørelser ved en af de pårørende eller ved præsten